

שתי שחיטות שמעתי

אמר רבי יצחק, שתי שחיטות שמעתי, כלומר שמעתי שיש חילוק בין שתי שחיטות, בין שחיטת פרה אדומה לבין שחיטת פרו של כהן גדול ביום הכפורים. אחת מהן כשרה בזר. ואחת מהן פסולה בזר. ולא ידע רבי יצחק איזו מהן כשרה ואיזו הן פסולה.

ולהלן יתבאר בעזה"י, שנחלקו בדבר זה רב ושמואל ועוד חכמים, ושם יתבארו בעזה"י טעמיהם.

שחיטת פרו של כהן גדול ביום הכפורים בזר

לדעת שמואל – שחיטת פרו של כהן גדול ביום הכפורים בזר פסולה, כי נאמר בפרשה, "וְהִקְרִיב אֹהֶלֶן אֶת פֶּרֶי הַחֲטָאִת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֶּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת פֶּרֶי הַחֲטָאִת אֲשֶׁר לוֹ" (ויקרא ט"ז א), וכל האמור בפרשה מעכב, שנאמר בפרשה לשון חוקה, "וְהִקְרִיב אֶת לֶכֶם לְחֻקֹּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטָּאתֵם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה" (שם ויקרא ט"ז ל"ד), וכלל בידינו, שכל פרשה שנאמר בה לשון חוקה, כל הכתוב בה מעכב, ואם שינה באחד מהדברים, פסול.

ולדעת רב – שחיטת פרו של כהן גדול ביום הכפורים בזר כשרה, כי מלשון חוקה האמור בפרשה אין ללמוד אלא שכל עבודות היום יהיו על כהן גדול, אבל השחיטה מאחר שאינה עבודת כהונה^א, אינה בכלל זה, והיא כשרה בזר.

שחיטת פרה בזר

לדעת רב [ורבי יצחק נפחא ואמרי לה] – שחיטת פרה אדומה בזר פסולה, כי נאמר בפרשה, "וּיִנְתְּנֶם אֶתָּה אֶל אֱלֹעֶזֶר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיָא אֶתָּה אֶל מַחוּץ לַמִּחְנֶה וְשָׁחַט אֶתָּה לְפָנָיו"

^א [א] בכל דוכתא פירש רש"י, משום דכשירה בזר. [ב] ותימה הוא ... ופירש רבינו יעקב מאורלייני"ש, דלאו עבודה היא, דנוהגת אפילו בחולין. [ג] וקשה ... והיה נראה ליישב פירוש רש"י כן, ולפרש שחיטה לאו עבודה היא, כיון דהוכשרו בה כל הפסולין, ואפילו נשים ועבדים וטמאים, מסתמא לא חשיבא עבודה לפני המקום מאיזה טעם שיהא, או משום דנוהגת נמי בחולין, או משום טעמא אחרינא. והדר פריך, מנא לך דלאו עבודה היא, מדהוכשרו בה כל הפסולין, והלא יש שחיטה שהיא פסולה בזר, כגון שחיטת פרה. [ג] ורבינו שמשון מפרש, לאו עבודה, דגבי קבלה בעינן שהמקבל יעמוד בפנים, ובשחיטה אם עמד והושיט ידו לפניו ושחט כשר, כדדרשינן בפרק כל הפסולין "בן הבקר לפני ה'". [תוס'].